

Az adóhiány 29 millióra rúg

Munkatársunktól:

Morvai Ferencről, a „kazánosról” manapság cikkek tucatjai íródnak. Népszerűbb, mint egy futballista, ötletesebb a legjobb konferansziénál, s vállalkozóbb szellemű, mint bármelyik Fidesz-tüntető Prágában. Vannak, akik benne látják az új megváltót, másokat riaszt a körülötte felcsapó vita. A nevét mindenesetre beírta a köztudatba. Talán ez az egyetlen dolog, amiben vele, és bárkivel egyetértünk.

A Morvai-jelenséget szemlélve, óhatatlanul egy másik nagymenő vállalkozás jut az ember eszébe, az egykori Broiler Gmk. Dorombi Endre zseniális ötlete, aki Szigetszentmiklóson egy szeméttelép feltöltésével épített föl egy mezőgazdasági üzemet, és megszervezte a környéken a csirkenevelést. Hallatlan módon növekedett a gmk, igaz, hihetetlen hitelek nyomták fölfelé a bevételt. Csakhogy időközben a vállalkozás már fűnek-fának tartozott, újabb és újabb kölcsönökkel tudta a felszínen tartani magát. Ahogy a hitelek elapadtak, a vállalkozás összeomlott, Dorombi Endre pedig inkább külföldre távozott, no persze nem politikai okokból, hanem a gazdasági csőd elől menekülve. Akkortájt ezrével és tízezérekkel alakultak kisvállalkozások, akik szerényebb publicitással és mértékelt növekedéssel, de megalapozott gazdálkodással próbálták a rendkívül ingoványos talajon megvetni a lábukat. Nekik akkor sikerült. Talán néhányan most is talpon maradtak, jobb időre, kedvezőbb adózásra várva.

Engedély nélkül?

Sajnos a közvélemény általában nem rájuk figyel. Néhány hangzatos szólam, fantasztikus ötlet érdekesebb, mint egy normális kisvállalkozás. Persze az sem árt, hogyha a reflektorfénybe került vállalkozók nemcsak erényeinkről, hanem esetleges hibás döntéseikről, tévedéseikről is beszélnének. Így hihetőbb marad mindaz, amit magukról mondanak.

A Morvai-féle kazánvállalkozásról objektív adatokat nehéz szerezni, de azért előbb-utóbb

úgyis kiderül: gazdaságilag pontosan hogyan áll a vállalkozás? Az APEH-től kapott iratokból érdekes kép bontakozik ki.

Morvai Ferenc kisiparosként látott hozzá világmegváltó terve megvalósításához, ezt az engedélyt 1985-ben visszavonták tőle, mert az iparigazolványhoz előírt szakképzettséggel nem rendelkezett és teteemes összeggel tartozott a társadalombiztosításnak. Az ipar megszüntetésére folyamatban lévő munkáira tekintettel 1986. október 31-ig haladékot kapott, de nemhogy megszűnt volna a kazángyártás, hanem szakképzettség ide, szakképzettség oda, a vállalkozást tovább fejlesztette. Igazán nem lehet fölronni neki, hogy könyvelés, számlavezetés, meg a papírmunka nem volt ínyére, vélhetően csak eredendő rosszindulatú feltételezés lehet, ha valaki azt gondolja, elszámolása hiányában a vállalkozásról még a tulajdonosának sem sok fogalma lehet. Persze adót sem lehet így fizetni, de ez csak a kisebbik haszon. Nem biztos, hogy mindenki pontosan szeretne tisztában lenni azzal, hogy pénzénél van-e vagy sem!

Tavaly, ahogy mindenki másnál, Morvai Ferencnél is jártak az adóellenőrök, és Morvai úrnak is bizonyult, és elegáns gesztussal az adószakemberekre bízta, hogy a papírmunkát végezzék el. A vizsgálatból úgy tűnik, az adócsalás, mint úri huncutság nem szerepelt a vállalkozás költségei között; így két év alatt 29 millió forintos adóhiány jött össze. A bíróság dönthet arról, jogos vagy jogtalan-e ez az összeg, de az is tény, manapság a kisvállalkozások többsége befizeti az adót és utána vitatkozik — teljes

joggal. Ha viszont valaki egy forintot sem fizet, akkor jogtalanul kerül előnyösebb helyzetbe a többiekénél.

Ki kiáltott tolvajt?

Az adóhiány sorsa egyelőre még bizonytalan, bár nem túlságosan. A Szolnok Megyei Adófelügyelőség a befizetésről egyszer már határozatot hozott, s ezzel Morvai Ferenc természetesen vitatkozott. Egyidejűleg keresetet nyújtott be a Szolnoki Városi Bíróságon az adóhatóság másodfokú határozata ellen. Ezt a bíróság elutasította első fokon, de Morvai Ferenc fellebbezett, így a döntés október elejére várható. Talán szükségtelen hozzátenni, hogy a 29 millió forintos adóhiányon kívül még 10 millió forintnyi felémelt adót is meg kell fizetnie, igaz, időközben azért 6,7 millió forintot Morvai Ferenc már törlesztett. Hogy miként sikerült a tavalyi év a jól menő vállalkozásnak, azt nem lehet tudni, miután az első verzió szerint 9,5 millió forint volt Morvai Ferenc bevallott jövedelme, majd ezt később helyesbítette mínusz hárommillió forintra. Az általános forgalmi adó tartozása viszont csak 1988-ban 4 millió forint. Az elmúlt évi elszámolásokat egyelőre vizsgálják. Mindenesetre az adóhatóság is ragaszkodik a pénzéhez, ezért — élve a jogszabályok adta lehetőségekkel — zárlatot rendelt el a Morvai-féle vagyontárgyakra. Használtni lehet, csak eladni nem. Perek ezenkívül is folytak, miután Morvai Ferenc a hivatalos embereket leginkább a tolvaj jelzővel illeti. Akadt olyan, aki rágalmozás miatt beperelte Morvai Ferencet, akit a Heves Megyei Főügyészség ügyészi megrovásban részesített.

Minek kedvez az idő?

Nem feladatunk, hogy akár csak röviden értékeljük a tényeket és az ezzel szemben levő nyilatkozatokat. Az idő általában a csendesebb, gazdaságilag megalapozottabb, békésebb adófizető vállalkozásokat igazolja.